

Čipkárské ZVESTI

ŠTVRTROČNÍK PRE OBYVATEĽOV OBCE BRUSNO
ROČNÍK XIII. / 2. ČÍSLO / APRÍL 2022

Veľkonočné sviatky nám ubehli ako voda a jar je v plnom prúde. Stromy krásne pučia, jarné kvietky kvitnú, slnko nás vytiahlo do záhrad, začíname sa hrabkať v zemi... Celá krajina sa krásne preodieva do zelena. Paráda. Pre mňa je jar najkrajšie ročné obdobie. Rád obdivujem, ako sa zazelenie tráva po jarnom daždi, teším sa z prvých podbeľov, prvosienok, fialiek, záružlia a v záhradách z krokusov, hyacintov, tulipánov či narcisov... Vo vzduchu cítiť vôňu jari a cítiť nával miazgy nielen v stromoch, ale aj v ľuďoch. Do novej jari vstupujú mnohí s novou nádejou a s novými plánmi. Tie plány sa síce väčšinou rodia v zime, keď je na plánovanie dostatok času, ale ich realizácia začína jarou.

K jari patrí aj jarné upratovanie. Pred Veľkou nocou si zvykne upratať okolie našich domov, naše príbytky a tiež sa snažíme urobiť si poriadok vo svojich dušiach. Priestory v intraviláne našej obce upratuje obec, s výnimkou koryta a hrádze Hrona, pretože tie jej nepatria. Hron patrí štátu a spravuje ho Slovenský vodohospodársky podnik. Zdá sa, že tento správca nemá kapacity na vyčistenie brehov Hrona každý rok, resp. vždy, keď voda priniesie neporiadok. Aj preto vyzerá Hron tak, ako vyzerá. Žiaľ, je to aj naša vizitka. Veď, kto narobil ten neporiadok okolo Hrona? Jasné, veľkú časť smetí priniesie aj voda, ale svoj podiel na tom máme aj my,

Brusňania a Ondrejčania. Ako to zmeniť? Jednoduchý návod na to nám dali siedmci našej základnej školy. Nelenili, zobrali plastové vrecia a vyzbierali smeti na pravom brehu Hrona od Sopotnice po most. Aké jednoduché. Lenže jednoduché veci sa realizujú najťažšie...

Máme za sebou ďalšiu kovidovú zimu, tentokrát omikronovú. Priebehy nemoci boli miernejšie, ale počet chorých bol vyšší ako vlni. Zdá sa, že pandemická situácia sa postupne zlepšuje, aj keď pomalšie, ako by sme chceli. Dúfam, že v máji už bude situácia taká, že sa budeme môcť v sobotu 21. mája stretnúť na Čipkárskom. Verím, že sa to v tomto roku už podarí a že po dvoch rokoch varenia doma si užijeme pekné chvíle s priateľmi a známymi na obvyklom priestranstve medzi futbalovým ihriskom a Hotelom Brusno, že si budeme môcť zatancovať spolu s Jankom Kuricom a pri všetkej miernosti oslávime koniec doby kovidovej. A dúfam, že tá oslava nebude predčasná. Ale na to nám dá odpoveď až jeseň a tá je ešte ďaleko.

Prajem nám všetkým, aby sme si v zdraví a v pohode užili zvyšok jari a aby v nás tá jarná miazga vydržala prúdiť po celý rok.

Ján Vaník

Obecné zastupiteľstvo informuje

Uznesenia z dvadsiateho ôsmeho zasadnutia

Obecného zastupiteľstva obce Brusno konaného
dňa 12. januára 2022

A /schvaľuje

1. Pozmeňujúci návrh k návrhu rozpočtu obce na rok 2022:

Na strane príjmov:

Príjmy / Sumy v €	Návrh	Zmena	Po zmene
Daňové príjmy	1 460 200	+ 44 649	1 504 849
Nedaňové príjmy	148 875	+ 17 060	165 935
Granty a transfery	635 170	+ 6 253	641 423
Bežné príjmy spolu	2 244 245	+ 67 962	2 312 207

Na strane výdavkov:

Program / Sumy v €	Návrh	Zmena	Po zmene
1. Plánovanie, manažment a kontrola	326 504	+ 5 000	331 504
9. Vzdelávanie	1 324 001	+ 62 962	1 386 963
Bežné výdavky spolu	2 106 245	+ 67 962	2 174 207

- Rozpočet Obce Brusno na rok 2022.
- Všeobecne záväzné nariadenie obce Brusno č. 1/2022 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Brusno.
- Program rozvoja obce Brusno programovacie obdobie 2021 – 2028.
- Zmluvu č. 6000256/1500/2021 o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy stavby - „Brusno, časť Dubinka – IBV – vodovod a splašková kanalizácia“.
- Predĺženie termínu vyúčtovania dotácie z rozpočtu obce za rok 2021 pre FK 34 Brusno – Ondrej, Pod Dubinkou 230, 976 62 Brusno, do 25. 01. 2022.
- V zmysle ustanovenia § 9a ods. 9, písm. c) zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších zmien a doplnkov, zverejnenie zámeru prenajať nehnuteľný majetok obce Brusno z dôvodu hodného osobitného zreteľa,

časť nebytových priestorov, nachádzajúcich sa na prízemí v budove Dom tradičných remesiel, s. č. 576/42 postavený na ulici Ondrejská v k.ú. Brusno, na parcele registra „C“ KN číslo 1133, vedené na LV 752, označenie jednotlivých nebytových priestorov:

miestnosť č. 7 – informácie	plocha 22,68 m ²
miestnosť č. 8 – kuchyňa	plocha 12,88 m ²
miestnosť č. 9 – sklad	plocha 13,44 m ²
miestnosť č. 10 – šatňa	plocha 5,40 m ²
miestnosť č. 11 – WC personálu	plocha 2,97 m ²
spolu celková podlahová plocha:	57,37 m²

Ako dôvod hodný osobitného zreteľa podľa § 9a ods. 9 písm. c) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov – všeobecný záujem podporovať rozvoj služieb v obci. Podmienkou prenájmu je stále zabezpečovanie verejnoprospešných služieb v prospech obce. Zámer prenajať majetok obce Brusno bol zverejnený na úradnej tabuli a na internetovej stránke obce dňa 13. 01. 2022.

- Dodatok č. 1 k Zmluve o spolupráci pri realizácii stavby „Oporný múr – pod Domom smútku a cintorínom“ zo dňa 04. 11. 2021 medzi zmluvnými stranami Banskobystrický samosprávny kraj a Obec Brusno.

B / berie na vedomie

- Kontrolu plnenia uznesení prijatých dňa 08. 12. 2021 a 16. 12. 2021, ako aj uznesení prijatých obecným zastupiteľstvom, ktoré neboli splnené k 31. 12. 2021.
- Informácie starostu obce:**
 - Oporný múr pod Domom smútku a cintorínom: dňa 04. 11. 2021 bola podpísaná Zmluva o spolupráci pri realizácii stavby „Oporný múr – pod Domom smútku a cintorínom“ medzi Banskobystrickým samosprávnym krajom a obcou Brusno. Vzhľadom na nepriaznivé poveternostné podmienky a v ich dôsledku vzniknuté omeškanie s realizáciou nevyhnutných úprav stavieb, je potrebné uzatvoriť Dodatok č. 1 k tejto zmluve.
 - Uhradená istina a trovy konania: v lehote od 24. 11. 2021 do 22. 12. 2021 bola p. Adamom R. v troch splátkach uhradená obci Brusno istina a trovy konania v sume 21 865,83 euro. Je potrebné ešte uhradiť aj súdom priznané úroky z omeškania.
 - Drevorezby: na základe požiadavky starostu obce bolo našim občanom Branislavom H. vyrobených 10 ks drevených (rozprávkových) hříbov, ktoré budú spolu s už vyhotovenými 6 ks drevorezbiemi zvierat (2x vlk, medveď, orol, sova a veverička) nainštalované na revitalizovaných chodníkoch.
 - Objekt zdravotného strediska: vzhľadom k častým podnetom o dodávke teplej úžitkovej vody nájomníkov v zdravotnom stredisku by sa obecné zastupiteľstvo a obec mali zaoberať opätovnou rekonštrukciou časti kotolne. Pretrvávajúci problém s teplou vodou v zdravotnom stredisku je od rekonštrukcie objektu v roku 2016.

Uznesenia z dvadsiateho deviateho mimoriadneho zasadnutia

Obecného zastupiteľstva obce Brusno konaného
dňa 27. januára 2022

A /schvaľuje

- Predloženie žiadosti o poskytnutie príspevku v rámci programu „Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia športovej infraštruktúry“ z Fondu na podporu športu na projekt

„Rekonštrukcia viacúčelového športového areálu v Brusne“ v zmysle projektovej dokumentácie vypracovanej firmou ArchitektiSKA s. r. o., v celkovej sume 201 731,83 eur (s DPH).

- Spolufinancovanie projektu „Rekonštrukcia viacúčelového športového areálu v Brusne“ vo výške 40 % z celkových oprávnených nákladov na projekt.

Uznesenia z tridsiateho zasadnutia

Obecného zastupiteľstva obce Brusno konaného
dňa 9. marca 2022

A/schvaľuje

1. Pozmeňujúci návrh predsedníčky finančnej komisie k VZN č. 2/2022 v § 2 ods. 1 tabuľka č. 1 doplniť položku na správu školských objektov ZŠ –74,03 eura.
2. Všeobecne záväzné nariadenie obce Brusno č. 2/2022 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia na rok 2022 v zmysle pozmeňujúceho návrhu.
3. Všeobecne záväzné nariadenie obce Brusno č. 3/2022 o určení miesta a času zápisu do 1. ročníka základnej školy v zriaďovateľskej pôsobnosti obce.
4. Program rozvoja obce Brusno na programovacie obdobie 2021 – 2028.
5. Prenájom nehnuteľného majetku obce z dôvodu hodného osobitného zreteľa, časť nebytových priestorov nachádzajúcich sa na prízemí v budove Domu tradičných remesiel, s. č. 576 postaveného na ulici Ondrejská v k. ú. Brusno, na parcele registra „C“ KN číslo 1133, vedené na LV 752, označenie jednotlivých nebytových priestorov:

miestnosť č. 7 – informácie	plocha 22,68 m ²
miestnosť č. 8 – kuchyňa	plocha 12,88 m ²
miestnosť č. 9 – sklad	plocha 13,44 m ²
miestnosť č. 10 – šatňa	plocha 5,40 m ²
miestnosť č. 11 – WC personálu	plocha 2,97 m ²

spolu celková podlahová plocha: 57,37 m²
pre nájomcu Marianna Meškanová, Lúka 726, 976 62 Brusno, IČO40093069, za účelom prevádzkovania prevádzky „Kvety a záhrada“ a za účelom poskytovania informačných služieb pre obec Brusno zriadením informačného centra spojeného s prezentáciou tradičných remesiel za sumu 16,00 euro/m²/rok + výdavky za energie od 01. 04. 2022 na dobu neurčitú, výpovedná doba 3 mesiace.
6. Zníženie poplatku za stočné za kalendárny rok 2022 z dôvodu poruchy na spoji vodomeru pre pána Martina Šebeša, Pod Dubinkou 230/21, 976 62 Brusno, na priemer za posledné 3 roky t.j. 70 m³.
7. Kúpu pozemkov parc. č. C KN 942/7 o výmere 53 m², druh pozemku „záhrada“ a parc. č. 942/8 o výmere 6 m², druh pozemku „záhrada“, odčlenené GP č. 43884369 – 6/2022 z pozemku parc. č. C KN 942 o výmere 195 m², druh pozemku „záhrada“, vedený na LV č. 879 k.ú. Brusno od predávajúceho Mariána Lampera, Športová 550/9, 976 62 Brusno za cenu 20 euro/m².
8. Vytvorenie rezervy finančných prostriedkov 10 000 eur na riešenie humanitárnej a sociálnej výpomoci.

B/neschvaľuje

1. Žiadosť spoločnosti Evona Electronic spol. s r.o., Stará Vajnorská cesta 17, 831 04 Bratislava o odkúpenie časti pozemku č. 762 o výmere 231 m².

C/berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení Obecného zastupiteľstva v Brusne prijatých dňa 13. 01. 2022 a 27. 01. 2022.
2. Ročnú správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Obce Brusno za rok 2021.
3. Informatívnu správu hlavného kontrolóra obce o stave ochrany majetku obce, správe pohľadávok a o výsledkoch kontroly hospodárenia s majetkom obce za rok 2021.
4. Správu z kontroly č. 4/2021 – kontrola plnenia opatrení prijatých na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených pri kontrole č. 6/2020 (opatrenia ZUŠ).
5. Správu z kontroly č. 6/2021 – kontrola plnenia opatrení prijatých na odstránenie a nápravu nedostatkov zistených

pri kontrole č. 1/2020 (kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami v ZŠ s MŠ Brusno za rok 2019).

6. Správu z kontroly č. 7/2021 - kontrola poskytnutia a vyúčtovania dotácií z rozpočtu Obce Brusno za rok 2020.
7. Správu z kontroly č. 1/2022 – kontrola stavu úrovne vybavovania petícií a sťažností v podmienkach samosprávy Obce Brusno za rok 2021.

8. Informácie starostu obce:

- a) Pomoc obyvateľom Ukrajiny: informácia Obecného úradu v Brusne o pomoci pre utečencov z Ukrajiny, zavesená na webovej stránke obce. Obec pripravuje ubytovanie pre utečencov z Ukrajiny – rodinný dom na ulici Pod Strážnou 102/2 (zakúpené postele, matrace, v rodinnom dome je potrebné spraviť revíziu komínov, tepelných spotrebičov na tuhé palivo, opraviť vodu, kuchynskú linku, zakúpiť skrine, zohnať a napíliť suché drevo, hlásiče CO, atď.). Zasadanie obecnej rady ohľadom vojnového konfliktu a riešenia vzniknutej situácie. Dňa 28. 04. 2022 obec Brusno organizuje Darovanie krvi v MKS, záujemcovia sa môžu nahlásiť na OcÚ v Brusne.
- b) Žiadosť o zakúpenie zariadenia pre ŠKD: na základe telefonického rozhovoru s pánom riaditeľom ZŠsMŠ v Brusne bolo dohodnuté, že budúci týždeň zvolá štatutár školy pracovné stretnutie za účasti pána starostu, vedenia ZŠsMŠ Brusno a zamestnancov ŠKD.
- c) Oporný múr Pod Brezinkou: na základe osobnej obhliadky (za účasti pána starostu, vedúceho THÚ, poslancov OZ zo stavebnej komisie) na ulici Pod Brezinkou bolo rozhodnuté, že je potrebné vybudovať úplne nový oporný múr, pretože hrozí odtrhnutie krajnice vozovky. V prvom rade sa spravilo predprojektové polohopisné a výškopisné zameranie. Následne sa urobí návrh rezov a konzultácia s vlastníkami pozemkov pod navrhovaným oporným múrom. Po obojstrannom odsúhlasení sa pristúpi k objednávke na projektovú dokumentáciu a následne k verejnému obstarávaniu na zhotoviteľa diela.
- d) Prepadnutá miestna komunikácia a chodník na ulici Oremlaz: nevyhnutá oprava havarijného stavu, pravdepodobne ide o poruchy (sadanie) miestnej komunikácie a chodníka nad kanalizačným potrubím alebo položeným optickým káblom.
- e) Oporný múr pod Domom smútku na ulici Ondrejská: Banskobystrický samosprávny kraj v rámci Zmluvy o spolupráci s obcou Brusno ukončil betonáž oporného múra. Zložené oplotenie (kované dielce) a rozobraté morálne opotrebované murované tehlové stĺpiky budú nahradené novými oceľovými stĺpikmi. Priestor medzi oporným múrom a cestou III. triedy č. 2431, kde sa momentálne nachádza zemina a zvyšky betónu, bude siahnutý do určitej hĺbky a nahradený štrkami rôznej frakcie, prípadne asfaltovým frézingom.
- f) Miestne kultúrne stredisko: v suterénnych priestoroch sa zrekonštruovali priestory pre zamestnancov OcÚ Brusno (bývalý CO sklad, resp. hasičská zasadačka). Po rekonštrukcii sa tam spravila kuchynka, jedáleň (oddychová časť), sociálne zariadenie (WC, sprcha, umývadlo). V rámci rekonštrukcie sa na spoločnej chodbe vybudovalo WC s umývadlom, ktoré tam absentovalo a bude slúžiť nájomníkom MKS. Výdavky na celkovú rekonštrukciu boli vo výške 12 522,94 eur.
- g) Zakúpenie a výsadba sadeníc: Obec Brusno ako vlastníka a obhospodarovateľa lesa bola v mesiaci február 2022 upozornená odborným lesným hospodárom Ing. Kohútom na to, že na svojom pozemku (porastová mapa LC Brusno diel č. 2196) musí vysadiť 500 ks sadeníc buka lesného (*Fagus sylvatica*). Obec pracuje na zakúpení sadeníc buka lesného a v jarných mesiacoch plánuje vykonať výsadbu bukových sadeníc. Tak isto obec zakúpi 50 ks sadeníc duba zimného (*Quercus petraea*), ktoré budú vysadené v lokalite Pod Dubinkou smerom na záhradky.

- h) Slovenská správa ciest – oznámenie: Slovenská správa ciest, Investičná výstavba a správa ciest Banská Bystrica (investor stavby) oznámila obci Brusno, že dňa 01. 03. 2022 odovzdala stavenisko dodávateľovi stavby – názov akcie „Výstavba a zlepšenie bezpečnostných parametrov mostov na cestách I. triedy – I. etapa I/66 Brusno – most ev. č. 66 - 089“. Zhotoviteľom stavebných prác na základe uzatvorenej Zmluvy o dielo je spoločnosť STRABAG s. r. o.
- i) WiFi pre teba: V uplynulých dňoch bola uhradená žiadosť o platbu v rámci projektu s názvom „WiFi pre teba“ v sume 11 474,80 eur.
- j) Objekt obecného úradu: výmena starých svietidiel za nové LED svietidlá (9 ks) v suteréne, v podkroví, v kuchynke a na WC ženy. Potiahnutá nová elektroinštalácia z rozvádzača (prízemie) do kancelárií na I. nadzemnom podlaží. Zároveň bola spravená revízia elektrickej inštalácie a bleskozvodu.
- k) Pasportizácia hrobových miest: objednávka zo strany obce na pasportizáciu hrobových miest. Pasportizácia znamená zameranie a snímkovanie cintorínov, fyzická pasportizácia hrobových miest, fotografovanie hrobových miest, naplnenie databázy údajmi, grafické spracovanie a zobrazenie hrobových miest (mapa), zobrazenie fotografií, zaškolenie pracovníka, tlač mapy cintorínov, automatické zverejňovanie nájomných zmlúv na webe, atď.
- l) Vytriedenie komunálnych odpadov za predchádzajúci rok 2021 v našej obci bolo na úrovni 41,12 %. Sadzba za uloženie zmesového komunálneho odpadu a objemného odpadu na skládku odpadov závisí od úrovne vytriedenia komunálneho odpadu v obci Brusno (za rok 2021) a pre rok 2022 je na úrovni 18,- euro za tonu.
- m) Žiadosť o vyrezanie krovinového porastu a orezanie stromov na prístupovej ceste do lokality Brusnec od pána A. Rezníčka. Vlastníkom pozemku je obec Brusno. Pretože ide o krovinový porast v extraviláne obce, rozprestierajúci sa na súvislej ploche viac ako 20 m², bola žiadosť odstúpená na Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie.
- n) Rozhodnutie o výrube stromov: Obec Medzibrod vydala pre obec Brusno Rozhodnutie o výrube stromov. Jedná sa o stromy (smrek, hraby, dughasky, lípy, jelše), ktoré boli na základe vašich podnetov vyhodnotené obcou ako najrizikovejšie. Stromy sa nachádzajú na uliciach Kúpeľná, Pod Brezinkou, Pod Dubinkou, Športová, Lúka a Kakatka.
- o) Zberný dvor: Dňa 18. 01. 2022 si pán starosta a vedúci THÚ boli prezrieť jeden z najnovšie vybudovaných zberných dvorov v obci Hontianske Nemce v okrese Krupina. Za milé privítanie a exkurziu zberného dvora patrí poďakovanie pani starostke, poslancovi OZ a zamestnancom OcÚ v Hontianskych Nemciach. Projektová dokumentácia na zberný dvor v našej obci bola spracovaná už v roku 2010 spolu so stavebným povolením, žiaľ jeho výstavba sa nikdy nezrealizovala. Ak chce obec riešiť zberný dvor dnes, musí začať úplne od začiatku.
- p) Lavičky na Hronskej ulici: Na hrádzi na Hronskej ulici pribudli dve lavičky (železobetónové nohy a drevené sedáky s opierkami). Poďakovanie za sponzorský dar patrí zástupcovi starostu a poslancovi OZ. Lavičky tiež slúžia ako zábrana prejazdu motorových vozidiel po hrádzi, keďže niektorí dopravné značenie nerespektovali.

9. Informácie zástupcu starostu obce:

- a) Vytvorenie rezervy na zabezpečenie finančných prostriedkov pre pomoc utečencom z Ukrajiny.
- b) Psychologická pomoc pre utečencov cez Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva v Brusne.
- c) Stretnutie so spoluvlastníkmi pozemkov pri základnej škole: termín 16. 03. 2022.
10. Informácie zo zasadnutia komisií:
- a) informácie z Komisie životného prostredia a výstavby, lesného a vodného hospodárstva,
- b) informácie Kultúrno-školskej a športovej komisie.

Peter Ivic

Informácie obecného úradu

Rekonštrukcia priestorov v suteréne Miestneho kultúrneho strediska

Zamestnanci Obecného úradu, vykonávajúci manuálne práce, sídlili v nevyhovujúcich priestoroch garáží a kotolne na Športovej ulici v Brusne. Z uvedeného dôvodu bola v priebehu roka 2021 zrealizovaná rekonštrukcia priestorov bývalého skladu Civilnej ochrany, nachádzajúceho sa v suteréne Miestneho kultúrneho strediska (MKS), po ukončení ktorej sa spomínaní zamestnanci presťahovali do zrekonštruovaných priestorov.

V rámci rekonštrukcie boli vykonané búracie práce, kompletne sa vymenila elektroinštalácia, vodoinštalácia, sanita, nainštalovali sa nové radiátory, urobila sa nová podlaha, vystierkovali a vymaľovali sa všetky priestory, bolo do nich zakúpené nové zariadenie.

Po rekonštrukcii spĺňajú uvedené priestory požiadavky na hygienu a komfort zamestnancov. V rámci rekonštrukcie sa

na spoločnej chodbe vybudovalo WC s umývadlom, ktoré bude slúžiť nájomníkom v budove MKS. Celkové náklady na rekonštrukciu predstavovali cca 12,5 tisíc eur.

Pred rekonštrukciou

Odpady naše každodenné

Modernejší a pohodlnejší spôsob života prináša aj nepríjemné problémy, ktorým musíme čeliť. Jedným z najzávažnejších je stále vysoká produkcia odpadov.

Skôr narodení spomedzi nás si isto pamätajú dobu, kedy sme všetky nápoje v obchode kupovali výhradne v sklenných vratných fľašiach. Zeleninu a ovocie sme si dopestovali vo svojich záhradách, v obchodoch sme si kúpili banány bez akéhokoľvek balenia, prípadne ich pani predavačka dozdobila cenou, napísanou perom na ich šupke. Pomaranče či citróny nám zabalila výhradne do papierového vrečka. A takto by sme v spomienkach mohli pokračovať ďalej ešte veľmi dlho. Podstatné je, že v tom období sme neprodukovali takmer žiaden odpad.

Ak aj nejaký predsa len vznikol, takmer všetkého sme sa vedeli zbaviť ekologicky.

Nová moderná doba si však vyžiadala svoju daň v podobe vysokej produkcie odpadu z obalov, predovšetkým plastových a kombinovaných, ktoré sú často veľmi ťažko recyklovateľné. To spôsobuje nielen zvyšovanie produkcie zmesového komunálneho odpadu, ktorý končí na skládkach, ale hlavne zvyšovanie nákladov na odpadové hospodárstvo pre samosprávu.

Aktuálne platná legislatíva stanovuje financovanie zberu, prepravy, zhodnotenia a skládkovania odpadu. Obyvatelia platia obci poplatok za odpad, ktorý vyprodukujú. Jeho výška je každoročne aktualizovaná a stanovená Všeobecne záväzným nariadením obce (VZN). Mala by pokrývať všetky náklady za zmesový komunálny odpad, objemný odpad, odpady s obsahom nebezpečných látok aj biologicky rozložiteľné odpady. Triedené zložky – papier, plasty, sklo, kovy, viacvrstvé obaly (tetrapaky), elektroodpad – sú financované výrobcami prostredníctvom Organizácie zodpovednosti za výrobcov

(OZV). V zmysle platnej legislatívy by všetky poplatky od obyvateľov mali vystačiť na nakladanie s odpadmi v obci. Viac ako 95% samospráv na Slovensku však za odpady dopláca z vlastných zdrojov. Čo to v praxi znamená? Ak obec dopláca na odpady za obyvateľov, má menej finančných prostriedkov na financovanie iných činností, ako napr. na rekonštrukciu infraštruktúry v obci, na kultúru, šport, vzdelávanie a pod.

Ako je to u nás v Brusne? Výška poplatku za odpady v roku 2021 (nezmenená aj v roku 2022) je v zmysle platného VZN stanovená na 0,050 eur / kalendárny deň / obyvateľ. Celková suma na obyvateľa v roku 2021 bola 18,25 eura. V praxi to znamená, že by mala pokryť všetky náklady za zmesový, objemný, nebezpečný odpad, jedlé oleje a tuky, textil. Črtajú sa tu viaceré otázky: Postačujú tieto financie? Dopláca, či nedopláca obec za moje odpady?

Keďže máme v obci aj podnikateľské subjekty a chceli sme byť pri vašom informovaní objektívni, množstvo nimi vyprodukovaného odpadu sme pri tomto výpočte vylúčili. Aj tak sme sa dopracovali k množstvu 200 kg zmesového komunálneho odpadu na obyvateľa za jeden rok. Ak sa porovnávame s priemerom Slovenska, pohybujeme sa v celoštátnom priemere (205 kg za rok 2020). Ak však toto číslo porovnávame s obcami v našom okrese, tak spolu so Selmami stojíme na vrchole tohto rebríčka. Len pre zaujímavosť, obec s najnižšou produkciou zmesového komunálneho odpadu má priemernú produkciu zmesového odpadu 61 kg na obyvateľa za rok. Ak by sme to prepočítali na nádoby s objemom 110 l, tak náš obyvateľ vyprodukuje 20 takýchto nádob so zmesovým odpadom a v spomínanej obci s najnižšou produkciou odpadu iba 6 nádob.

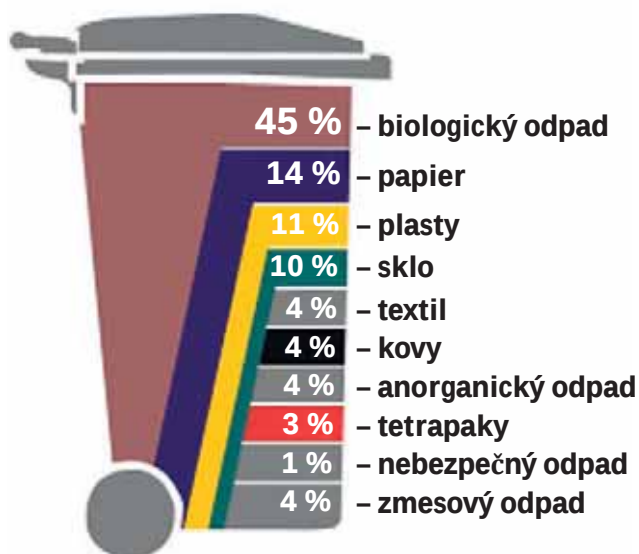
Skúsime si to porovnať na úrovni financií. Celkové náklady na odpady v našej obci na obyvateľa boli v minulom roku 29,13 eur. Z predaja druhotných surovín od OZV sme dofinancovali každému obyvateľovi 5,64 eur a z rozpočtu obce 5,24 eur.

Treba si však uvedomiť, že z finančných prostriedkov z OZV za predaj druhotných surovín už nemusíme dostať (z dôvodu materiálovej krízy) takú vysokú čiastku. Veľký dopad na tieto zdroje bude mať aj zálohovanie PET fliaš a plechoviek. Ak by obec zber triedených zložiek nevykonávala sama, tieto finančné prostriedky by sa do obce nevrátili a stali by sa čistým ziskom zberovej spoločnosti.

Osobitne chceme upozorniť na celkovú sumu, ktorú obec doplácala za odpad obyvateľov. Za minulý rok to bolo 10 685 eur. Ide práve o tie prostriedky, ktoré sa mohli efektívnejšie investovať na rozvoj obce. V najbližšom období ceny za zber a skládkovanie naďalej výrazne porastú a legislatívnymi zmenami od 1. januára 2023 sa bude musieť odpad pred skládkovaním upravovať. Z našich prieskumov teda cena za skládkovanie porastie o minimálne 50 eur za tonu. Pri našej produkcii odpadu sa cena na obyvateľa navýši o 10 eur.

Aktuálne pracujeme na stratégii financovania spracovania odpadu v našej obci. Na základe uvedených skutočností sú poplatky pre obyvateľov v súčasnej výške neudržateľné a budeme ich musieť v budúcom roku navýšiť. Do akej výšky, to záleží od nás všetkých. Každý jeden máme šancu vstúpiť si do svedomia a správať sa v nakladaní s domácim odpadom zodpovednejšie.

Analýzy zmesového komunálneho odpadu v rôznych samosprávach ukazujú zastúpenie jednotlivých zložiek odpadu v percentách:

Ak by sme podľa týchto štatistík prepočítali odpad vyprodukovaný v našej obci za jeden kalendárny rok, zistili by sme nasledovné:

- približne 192 ton odpadu by sme nevyviezli na skládku, ale skončil by v našich komposteroch a kvalitným kompostom by sme mohli obohatiť naše záhrady,
- vyzbierali by sme o 60 ton papiera viac a tak zachránili 1020 stromov,
- vytriedili by sme o 47 ton plastov viac, čo predstavuje približne 30 naplnených zberových áut (navyše plast sa dá ďalej materiálovo recyklovať, prípadne menej kvalitné plasty energeticky zhodnotiť),
- vytriedili by sme o 42 ton viac skla, ktoré by sa 100-percentnou recykláciou dostalo do obehu v podobe nových fliaš.

Naše nezodpovedné správanie má vysoký environmentálny dopad pre naše životné prostredie a priamo úmerne aj na naše peňaženky a obecný rozpočet. Preto je najvyšší čas zamyslieť sa nad ním a prehodnotiť, čo je pre nás všetkých jednoduchšie a lacnejšie.

Ak ste pozorne čítali od začiatku, určite ste si všimli, že za vytriedené odpady ako sú papier, plasty, sklo, kovy, tetrapaky, elektroodpad, platia výrobcovia. Presnejšie povedané, platíme za to my pri kúpe výrobku, pretože cena obalu je započítaná v cene tovaru! Prečo chceme za odpady platiť druhýkrát tým, že ich nevytriedime a hodíme do nádoby so zmesovým komunálnym odpadom?

Niektorí z vás si možno povedia, že je to všetko zložitý. Áno, mnohé tieto informácie sú pre vás možno nové a dozvedáte sa o nich prvýkrát. Preto vám chceme byť na ceste k zníženiu produkcie odpadu v domácnostiach nápomocní. Už teraz pripravujeme kroky k zlepšeniu nakladania s odpadmi v obci. Bude to však chcieť odhodlanie nás všetkých. Len vtedy vám vieme sľúbiť, že výška poplatku za odpady sa nebude musieť v budúcom roku zvýšiť na dvojnásobok.

Jana Nékyová

Obec Brusno
Vás pozýva na

STAVANIE MÁJA

30. apríla 2022

o 16,00 hod.
na námestí pri obecnom úrade

na podujatí vystúpi

Folklórny súbor **Polana**
Univerzitný folklórny súbor **Mladosť**

Príhovor starostu

Vážení spoluobčania,

v jednom mojom príhovore pri kladení vencov k pamätníku padlých v prvej a v druhej svetovej vojne, som vyslovil myšlienku: „Vďaka Bohu, že sme vojnové šialenstvo nikdy nezažili a pevne verím, že ani nezažijeme.“ Tú vetu som vyslovil pred dvoma rokmi a dnes uvažujem, podobne ako asi mnohí z vás, aká je sloboda aj v 21. storočí ľahko zraniteľná.

Dňa 24. februára 2022 v ranných hodinách došlo k napadnutiu Ukrajiny, nášho susedného štátu, agresorom – Ruskou federáciou.

Pri tohtoročnom kladení vencov, v deň výročia oslobodenia našej obce, som ostro odsúdil intervenciu Ruska na území Ukrajiny. Veď ide o dva blízke slovanské národy, ktoré počas druhej svetovej vojny spoločne bojovali proti hitlerovskému Nemecku a dnes dvíhajú zbrane jeden proti druhému.

V žiadnom prípade nemôžeme súhlasiť s rozpútaním vojny, s napadnutím územia jedného suverénneho štátu iným štátom. Pre konflikt medzi bojujúcimi stranami je charakteristické použitie fyzickej sily a násilia. Obe strany sú presvedčené, že použitie vojenskej sily je jedinou možnosťou ako riešiť vzájomné spory. Vojnu môžeme nazvať akokoľvek, môžeme jej dať rôzne prívlastky, môžeme si ju ospravedlniť vo svojom vnútri. Každá vojna však prináša so sebou mnoho nešťastia, utrpenia, bolesti a slz. Nad príčinami vzniku vojny môže každý z nás slobodne uvažovať, nemali by sme ju ale v žiadnom prípade podporovať. Hodnotiť príčiny vojny budú s odstupom času historici, politici, politológovia.

Aj napriek tomu, že ani u nás nie je situácia pre mnohé rodiny i osamelých ľudí najľahšia, chcem vás poprosiť, aby sme každý v rámci svojich možností pomohli ľuďom z Ukrajiny, ktorí museli nedobrovoľne opustiť svoje domovy. Viacerí ste už prichýlili vo svojich príbytkoch odídencov a všemožne im pomáhate. Vidím hlavne zápal žien, ktoré sú ochotné sa rozdať a prejavovať voči núdznym solidaritu. Veľmi pekne za všetko aj v mene odídencov ďakujem. Obec tiež prichýlila vo svojom „zelenom dome“ na ulici Pod Stráňou matku spolu so svojimi dvoma dcérami.

Čím dlhšie bude tento vojnový konflikt trvať, budú aj nám dochádzať sily a bude potrebné sa aj v rámci pomoci vystriedať a to je moja prosba ku všetkým vám. Všímajte si susedov, u ktorých sú ubytovaní ukrajinskí občania a spýtajte sa ich, či im netreba s niečím pomôcť. Prispejte ako sa vám dá – finančne, materiálne, modlitbou... Tak isto by som vás chcel poprosiť, aby sme pre sebecko a šialenstvo niekoľkých jednotlivcov neodsudzovali čestných, poctivých a pracovitých ruských ľudí. Nezaslúžia si byť hodení všetci do jedného vreca.

V neposlednom rade nezabúdajme ani na našich sociálne odkázaných spoluobčanov. Príchodom odídencov nám „nezmizli“, stále sú medzi nami a s nami, preto aj im pomáhajme tak, ako sme pomáhali doteraz.

Vojnový konflikt sa neskončí dovtedy, kým budú rinčať zbrane. Preto sa modlíme a podporujeme riešenie konfliktu cestou diplomacie a dialógu. Na záver by som chcel pripojiť báseň Milana Rúfusa, ktorá nepotrebuje ďalší komentár.

Modlitba za mier

Napomeň našich otcov,
Bože nad hviezdami.
Nech trochu myslia,
čo sa stane s nami,
keď začnú vojnu
a všetky svoje hnevy
vylejú na seba.

Tie hnevy ako plevy
pokazia zem,
i nebo bude choré.

Napomeň našich otcov
Ty, tam hore.

Že sa to nesmie.
Že ako Ty si svätý,
aj zem je svätá.

Veď chodia po nej deti.

Jozef Šimeček

Čipkárskô 2022

21. 5. 2022 od 10,00 hod.

Program:

- 10:00 – **Začiatok súťaže vo varení čipkárskeho**
Hudobný doprovod – skupina **AKROPOLA**
- 10:15 – **Otvorenie výstavy miestnych umelcov**
(kultúrny dom)
- 10:30 – Vystúpenie detí ZUŠ, ZŠ s MŠ a CVČ
- 10:30 – **BEREZUM** – zábava a hry pre deti (futbal, ihrisko)
lukostreľba, katapult, onager,
rôzne stredoveké dobové hry
- 11:00 – Súťaž vo vrhu kluchtou
- 13:00 – Ukončenie varenia čipkárskeho
- 13:15 – Spevácka skupina **BOROVÔ** z Medzibrodu
- 14:00 – Vyhodnotenie súťaže vo varení čipkárskeho
- 15:30 – Folklórny súbor **MOSTÁR** z Brezna
- 18:00 – Hudobná skupina **VIDIEK**
- 20:00 – 04:00 – Čipkárska veselica

Zmena programu vyhradená

**ZŠ s MŠ
Brusno**

Zo života materskej školy

Výzva: Nakreslite nám Vianočné pozdravy

Trieda čerešničiek sa zúčastnila výzvy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky s názvom Nakreslite nám Vianočné pozdravy. Témou bolo nakresliť fixkami, farbami alebo farbičkami obrázky s vianočnou tematikou a spojiť ich s prácou našich záchranných zložiek – políciou, hasičmi,

horskými záchranármi a ďalšími. Zo všetkých obrázkov čerešničiek sme vybrali dva a zaslali na Ministerstvo vnútra SR. Ako odmenu za krásne obrázky sme dostali darčeky pre naše čerešničky.

Karnevalový deň

*Dnes je karneval,
detský karneval.*

Hádaj kto je kráľovná a kto kráľ?

Práve túto pieseň bolo počuť z každej triedy našej materskej školy dňa 17. februára 2022. Kvôli hygienickým opatreniam mali detičky karneval po triedach. Pani učiteľky im pripravili zábavné dopoludnie, plné hier, súťaží, tancov i sladkých

prekvapení. Nezabudli ani na sladký cukríkový dážď, ktorý potešil každý jazýček. Na karnevale sa zišlo veľa krásnych masiek z rozprávkového sveta – princezná, víly, superhrdinovia z komiksov, kovboji a rôzne iné rozprávkové bytosti. No najkrajší bol každý detský úsmev. Karneval sme ukončili triednymi diskotékami, kde sme sa všetci do sýtosti vytancovali. Ani pani kuchárky na nás nezabudli a pripravili nám na obed perfektné lekvárové šišky.

Čerešničky

Hruštičky

Jablčka

Slivky

Lyžiarsky výcvik

Počas tejto zimy absolvovali naše deti lyžiarsky výcvik v lyžiarskom stredisku na Šachtíčkách. Po dvoch rokoch sme sa teda konečne vybrali učiť sa lyžovať. Niektoré deti boli úplní začiatčníci, ale niektorí už na lyžiach stáli a základy mali

zvládnuté. Každý deň sme začali rozcvičkou, aby si deti rozohriali celé telo a predišli zraneniam. Na konci týždňa už všetci lyžovali pri veľkom alebo malom vleku. Lyžiarsky výcvik škôlkari zvládli a za odmenu dostali medaily.

Kolektív MŠ

Ponožková výzva

Ponožková výzva sa každoročne koná 21. marca a spája sa so Svetovým dňom Downovho syndrómu. Tento deň sa ako znak oslavy ľudskej jedinečnosti nosia dve rozdielne ponožky.

Aj my v škôlke sme sa zapojili do tejto výzvy a obuli si dve rozdielne ponožky, aby sme deťom ukázali, že každý sme iný, originálny, a práve to robí náš svet pestrejší a krajší.

Koníky v materskej škole

Navštívili nás netradiční hostia, prišli k nám poníky – kobylika Lili, Lucka a ich kamarát poník Maxík. Deti naživo videli „tátoše“ v skutočnej veľkosti, mohli ich pohladkať a povozit’

sa na nich po školskom dvore. Ďakujeme za príjemné dopoludnie a tešíme sa na ďalšiu návštevu, ktorá vyčaruje úsmev na detských tváričkách.

Kolektív MŠ

Základná umelecká škola v Brusne

Začiatkom školského roka sme naplánovali jesenný koncert, na ktorý sme sa začali spolu so žiakmi pripravovať. Prišlo však znova vyčerpávajúce obdobie prechodu z prezenčného na dištančné vyučovanie. Našťastie, netrvalo dlho, začali sme sa stretávať osobne a mohli sme pokračovať v prípravách na koncert v netradičnom prevedení, na ktorý vás srdečne pozývame.

Zuzana Kučeráková

KONCERT žiakov a pedagógov

ZUŠ BRUSNO

28. apríl 2022 o 17:00 hod.

Kultúrny dom v Brusne

Slovenský zväz protifašistických bojovníkov

23. marca 2022 sme si pripomenuli 77. výročie oslobodenia našej obce spod fašistickej okupácie. Pri tejto príležitosti OÚ spolu so ZO SZPB zorganizovali pri miestnom pamätníku slávnostné zhromaždenie občanov spojené s pietnym aktom kladenia vencov. Slávnostného podujatia sa zúčastnil aj predseda Oblastného výboru SZPB v Banskej Bystrici, pán Ján Pacek, delegácia Oblastného výboru SZPB z Brezna a žiaci miestnej základnej školy. Slávnostný príhovor predniesol starosta obce Jozef Šimeček. Popísal priebeh oslobodzovacích bojov jednotiek sovietskej a rumunskej armády tak, ako je zaznamenaný v obecnej kronike. V závere svojho vystúpenia odsúdil agresiu Ruska proti Ukrajine a vyjadril nevyhnutnosť rokovania zúčastnených strán o ukončení tejto nezmyselnej vojny.

Toto zhromaždenie bolo prvým verejným po takmer dvoch rokoch, ktorého sa mohli zúčastniť občania bez obmedzení.

Roky 2020 a 2021 boli pre činnosť SZPB veľmi nepriaznivé. Ved' členmi organizácie sú väčšinou starší občania, ktorí mali s ochorením COVID-19 najväčšie problémy. Preto tá opatrnosť. Aj naša činnosť bola práve z dôvodu pandémie veľmi obmedzená. Napriek tomu sme s pánom starostom obce pravidelne, pri rôznych príležitostiach, kládli vence k miestnemu pamätníku pod kostolom, zúčastnili sme sa stretnutí generácií na Kališti, osláv SNP v Banskej Bystrici, Krpáčove, v Pohronskom Bukovci ako i tematického zájazdu do Valtíc na Morave. Zvlášť pozitívne hodnotím fakt, že sa nám spolu s OÚ

podarilo zrekonštruovať hrob maďarského partizána na cintoríne v Brusne.

V roku 2022 chceme, okrem už tradičných kladení vencov pri miestnom pamätníku, navštíviť aj pamätné miesta SNP – bunkre v Pohronskom Bukovci, pamätníky v Kremničke a Nemeckej. Okrem toho by sme sa, v prípade záujmu, chceli zúčastniť tematických zájazdov do Miškolca, Viedne a Orlieho Hniezda v Rakúsku.

Koniec roka 2022 sa bude v SZPB niesť v znamení významných podujatí – výročných členských schôdzí a oblastných konferencií. Budú dôležitou prípravou nadchádzajúceho XVIII. zjazdu SZPB.

Karol Uhrík, predseda ZO SZPB

Kedysi a dnes – detské hry

Pozdravy

Pozdrav by sme mohli zdefinovať ako krátky prejav úcty a priateľstva, prejavový gestom alebo slovom, pri stretnutí alebo rozlúčke. Pozdrav je súčasťou ľudovej etikety a jeho prejav a forma súvisí nielen s etnickými a spoločenskými tradíciami, ale aj s dobou, pre ktorú bolo jeho používanie charakteristické. Ľudia sa zdravia odnepamäti. Je to slušné a človeka vždy poteší, keď sa mu niekto prihovorí. Sú pozdravy, ktoré pretrvali veku, sú také, ktoré sú moderné a sú aj také, ktoré sa v minulosti používali a dnes ich už ľudia skoro ani nepoznajú.

Keď sme boli malí, rodičia nám prikazovali, aby sme sa každému, koho stretneme, pekne pozdravili. Ak zistili, že to nerobíme, hneď nás napomenuli. Ležalo im na srdci, aby z nás vyrástli slušní ľudia a pozdrav je predsa základom slušnosti. A tak sme sa naučili zdravieť. Ako malé deti sme mali nakázané zdravieť sa starším ľuďom pozdravom *bozkávam*. Vzniklo to zrejme z pozdravu *ruky bozkávam*. Poviem pravdu, nemal som ten pozdrav rád. Pripadalo mi to už vtedy také starosvetské, priam aristokratické (aj keď som vtedy presne

nevedel, čo to slovo znamená). Radšej som sa zdravil *dobrý deň*, ako sa zdravili dospelí. No pri nedeľnej prechádzke (lebo vtedy sa v nedeľu popoludní rodiny s deťmi po dedine prechádzali) bolo povinné *bozkávam*. Keď sme prišli k niekomu v našej dedine na návštevu, zdravili sme sa *pochválen bud' Ježiš Kristus* a odpovedali nám *naveky amen*. Nám deťom sa tento pozdrav zdal zrejme dosť dlhý, tak sme si ho skracovali len na *pochválen*. Keď sme míňali niekoho, kto pracoval, pozdravili sme sa pekne *Pán Boh pomáhaj* a on nám odpovedal *Pán Boh uslyš*. V škole to bolo ináč. Tam Pána Boha v tom čase veľmi nepúšťali, tam sme sa zdravili *práci česť*. „Práci česť žiaci!“ pozdravila nás súdružka učiteľka na začiatku vyučovania a my sme jej v stoji zborovo odpovedali: „Prá-ci česť sú-druž-ka u-či-tel'-ka!“. V roku 1968 nastala malá zmena. Súdružky učiteľky sa zmenili na pani učiteľky a z *práci česť* sa stal *dobrý deň*. Žiaľ, toto dlho nevydržalo a (myslím si, že ešte v tom istom roku) všetko sa vrátilo do starých kolají. Neskôr, na druhom stupni ZDŠ, sme začínali každú hodinu len postavením sa, bez slovného pozdravu. Medzi sebou sme sa zdravili rôzne – *ahoj*, *nazdar*, *čau*, *servus*... *Nazdar* je športový pozdrav a z tých, ktoré som vymenoval, je asi najmladší. Vznikol vraj po tom ako sa začala zbierka na Národné divadlo v Čechách. Písal sa rok 1851 a na pokladničkách zbierky bolo napísané: „Na zdar Národného divadla“. Neskôr tento pozdrav prevzali českí Sokoli (členovia českého telocvičného spolku) a *nazdar* sa stal pozdravom športovým. Nakoniec ho začali používať aj vojaci a každý muž z generácie, keď vojenčina bola povinná, ho dôverne pozná. V tíndžerských rokoch sme častejšie používali pozdrav *čau* alebo *ahoj*. Ťažko povedať, aké staré sú to pozdravy. *Čau* (v origináli *ciao*) vzniklo v Taliansku ako veľmi úctivý a seriózný pozdrav, zrejme z výrazu „*schiavo*“, čo v taliančine

znamená „otrok“. Tento pozdrav v Európe spopularizoval taliansky film Veľká modrá cesta, kde sa všetci takto zdravili. Na tento tuctový film si už dnes nikto nespomenie, ale *čau* tu s nami zostalo, dokonca zmutovalo do takých podôb ako *čaute*, *čaves*, *čauko*, *čauko-kakauko*, *čávo* či *čauky-mňauky*. Podobný význam má aj pozdrav *servus* (v latinčine „služobník“). Pôvod pozdravu *ahoj* nie je úplne jasný. Jedna verzia hovorí o tom, že ide o starý námornícky pozdrav – skratku výrazu *Ad Honorem Jesu* (*Na slávu Ježišovu*). Druhá verzia hovorí, že *ahoj* vzniklo z anglického námorníckeho zvolania „ahoy“, ktoré vzniklo zlúčením slov „ah“ a „hoy“, čo je zvolanie na upútanie pozornosti (asi ako u nás „hej“) a že *Ad Honorem Jesu* je len dodatočná interpretácia tohto pozdravu. Nech je to už tak alebo onak, *ahoj* sa stal obľúbeným pozdravom nielen námorníkov, ale neskôr aj vodákov, trampov a mládeže a dnes sa už takto zdravia aj tí skôr narodení. Rovnako ako pri pozdrave *čau*, aj pri *ahoj* dnes existujú rôzne modifikácie, napr. *ahojte*, *ahojko* či *ahojky*. Po tom, ako sme sa otvorili svetu, sa aj u nás objavili (najmä medzi mladými) pozdravy prevzaté z angličtiny. *Helou* (hallo), *haj* (hi), *baj* (bye), *bajbáj* a pribudli aj rôzne gestá či rôzne varianty podávania rúk. Darmo, mladí sú vo vymýšľaní pozdravov (a nielen v tom) kreatívnejší. Ved' aj my sme takí boli. Aj my sme používali pozdravy, ktorým sme vtedy rozumeli len my a dnes už by sme sa asi zasmiali, keby sa nám niekto nimi prihovril. V pamäti mi utkvel jeden z takýchto pozdravov, ktoré sme

ako deti s obľubou používali a vlastne sme si vtedy ani neuvedomovali, o aký bizarný pozdrav ide. Keď som stretol kamoša, prihovril som sa mu „čo je?“ a jeho odpoveď bola, čuduj sa svete, zasa len „čo je?“ Čiastočne sme pritom prehltli „j“, takže to znelo ako „čo_e“, pritom sme trochu nedbanlivo (a trochu vyzývavo) kývli hlavou hore a dolu, aby mal pozdrav svoju váhu. Dnes sa to zdá zvláštne a možno aj trochu komické, ale my sme sa ako deti takto zdravili roky a zdalo sa nám to úplne samozrejme. Nevie, či sme si tento pozdrav vymysleli sami, alebo k nám odniekiaľ prišiel. Na tom nezáleží. No viem určite, že to bol najzvláštnejší pozdrav, akým som sa za svojho života zdravil. Pozdrav „čo je?“ už patrí minulosti tak, ako naše detstvo a verím, že si na tento náš prazvláštny pozdrav mnohí z mojich vrstovníkov ešte spomenú.

Nie je dôležité, ako sa zdravíme, pokiaľ to druhá strana akceptuje. Treba si len uvedomiť, prečo sa vlastne zdravíme. Určite nie z povinnosti. Zdravíme sa, lebo človek je tvor spoločenský, má rád ľudí a ich spoločnosť prirodzene vyhľadáva. Pozdrav je súčasťou komunikácie. Dávame ním najavo, že si osobu, ktorú stretáme, vážime, a že sa z jej prítomnosti tešíme. Preto by sme pri pozdrave nemali zabudnúť na úsmev a pohľad do očí. Ved' prejavom svojej náklonnosti a dobrej nálady robíme deň krajším aj ľuďom okolo nás.

Ján Vaník

Štafeta zla

Keď som v minulom čísle Zvestí písal o štafete dobra, ani vo sne mi nenapadlo, že už o pár mesiacov budem písať o štafete zla. Vtedy som bol ešte vianočne naladený a písal som, že dobro je oveľa nákazlivejšie ako zlo. Keby ste mi dnes položili otázku, či je to naozaj tak, asi by som zaváhal. Pod vplyvom udalostí posledných týždňov cítim, ako sa zlo skoro nekontrolovateľne rozmáha, šíri sa našou matičkou Zemou, ba ako sa dostáva aj do mňa a ja sa zo všetkých síl musím snažiť, aby som mu nepodľahol.

Vojna je príliš blízko. Presviedčame sa o tom denne v správach i tým, že na našich uliciach stretávame ľudí z Ukrajiny, ktorí ušli pred vojnou a naši dočasné útočisko práve v našej obci. Ušli do bezpečia pred zlom, ktoré ich ohrozuje.

Nepamätám si, aby vojna bola niekedy tak blízko ako teraz. Priamo u našich susedov. Kým boli nepokoje len na Donbase, zdalo sa nám to ďaleko, akoby sa nás to netýkalo. Akoby problém Donbasu a Luhanska mal byť len vecou Ukrajiny. Nebol. Zlo sa dostalo na ruskú stranu a ruské vojská vtrhli na Ukrajinu, vojna sa prudko priblížila. Západ odpovedal sankciami a štafeta zla sa úspešne šíri ďalej.

Niektorí by mohli namietat, že to nie je vojna, len „špeciálna vojenská operácia“. Lenže vojna je vždy vojnou, bez ohľadu na to, či tí, ktorí ju chcú ospravedlňovať, ju nazývajú „špeciálnou vojenskou operáciou“ alebo „humanitárnym bombardovaním“ (ozaj, môže byť bombardovanie humanitárne?). Vždy pri nej padajú budovy, zomierajú ľudia... a pravda. Tá zomiera prvá a nielen v bojujúcich krajinách... Ved' si len predstavte, že už aj my prijímame zákony, ktoré obmedzujú slobodu slova nie príliš demokratickým spôsobom. Vraj len dočasne. Hej, ved' všetko je dočasné... Ja viem, ľudia už v antických dobách, v čase vojny, vkladali vládu do rúk jedného vodcu, aby sa spoločnosť stávala operatívnejšou. V čase vojny sa demokracia zdá byť príťažou. Ale, sme my vo vojne? Viem, že sa nás to, čo sa deje na Ukrajine, dotýka, ale nemali by sme sa vzdávať dlho budovaných demokratických princípov len preto, aby sme umlčali niekoho, kto má na celú vec iný názor ako my. Tým sa totiž približujeme k Rusku. A s Ruskom sa dnes nikto nechce porovnávať.

Ako sa dá prerušiť táto štafeta? Ako sa dá poraziť zlo? Azda ďalším zlom? To určite nie. Jediná možnosť, ako ho vytlačiť, je šíriť dobro. Mnohí ma asi budú považovať za naivného rojka, blázna či dokonca užitočného idiota, ale inej cesty niet. Bojujme so zlom, ktoré sa nás snaží zmocniť a uchovajme si v srdciach dobro a v hlavách zdravý rozum v časoch, keď ho svet okolo stráca. Len tak budeme mať nádej, že sa svet po čase zmení. Konajme dobro. Ľudia okolo nás ho zúfalo potrebujú...

Nech v nás dobro kvitne ako ruža v básni Mariána Bublinca.

Iné neVIE...

Zatkli raz jednu ružu,
pretože krásne kvitla.
Bez farbičiek a rúžu
dávala ľuďom krídla.

A krása strašne bolí
tých, ktorí chcú byť špatní.
Ó, mnohí takí boli –
sekerou silno zatli...

Bili ju, veľmi bili -
chceli z nej vytĺcť krásu.
Vzali jej všetky sily,
no obkvitla im basu...

Ruža – tá iba kvitne.
Na slobode či v base.
Prekvitne tmu aj prítmie.
Keď ju aj niekto vytne –

Zas vyjde! Zase! Zase!

Ján Vaník

Kultúrny dom ožil. Nie však pravidelným testovaním, na ktoré sme boli zvyknutí za ostatné dva roky, ale konečne ožil tým, na čo má slúžiť – kultúrnym predstavením, konkrétne divadlom.

Tretiu marcovú nedeľu sme po prvýkrát v Brusne privítali Potulné divadlo J+T z Medzibrodu s inscenáciou Don Kychot. Jeho protagonistami sú nám dvaja dobre známi divadelníci Medzibrodského kočovného divadla Juraj Haviar a Tomáš Pohorelec.

A bolo že to veru vtipné, osviežujúce predstavenie. Výtvarne upútalo kostýmami, zvieracími bábkami, textami vo veršoch a autorskými piesňami.

Autori si zvolili pre diváka inšpiratívny inscenačný kľúč divadla v divadle. Na začiatku to vyzeralo tak, akoby na javisku vznikol chaos. Išlo však o fiktívnu ilúziu o pomýlenom čase a krachujúcom divadle na čele s jedovitým princípálom a ambicióznym kulisárom, ktorý nie a nie stať sa hercom.

Do načrtnutej ilúzie vstúpilo predstavenie o Donovi Kychotovi a jeho sluhovi, inšpirované románovým príbehom Dômyselný rytier Don Quijote de la Mancha, ktorý v roku 1605 napísal španielsky spisovateľ a dramatik Miguel de Cervantes y Saavedra.

Ilúzia a predstavenie sa spojili v jedno a postavy akoby sa otočili v spoločenskom rebríčku. Zatiaľ čo ambicióznym kulisár prechádza fázami očakávania, prijímania situácie a hľadania možnosti až po radosť z dosiahnutého cieľa (stáva sa hercom a v predstavení hrá pána), postava jedovitého princípála prechádza kontinuálne dejom bez zmeny emócie (stáva sa rovnako jedovitým sluhom).

Herci boli od začiatku v neustálom kontakte s publikom, takže predstavenie nadobudlo interaktívny charakter a diváci ho sami dotvárali. Mnohých z nás zaujali aj úsorné, ale nápadité kulisy a zaujímavé rekvizity. Najmä kobyla Rosinanta a somárnik v rukách hercov ožívali a stávali sa rovnocennými hereckými partnermi. Bolo to naozaj zaujímavé predstavenie, odohrávajúce sa na minimálnom javiskovom priestore a v krátkom časovom dejovom pásme, založené na starej predlohe, ale nových pohľadoch a myšlienkach, vyšperkované dobrými hereckými výkonmi i zaujímavou zveršovaným textom.

Inscenácia Don Kychot získala umiestnenie v „zlatom pásme“ na minuloročnej novembrovej 46. celoštátnej prehliadke neprofesionálneho divadla dospelých Belopotockého Mikuláš v kategórii tradičné prúdy divadla a pri tvorbe článku som vychádzala aj z recenzie porotkyne Gabriely Čechovej, uvedenej vo festivalovom denníku.

Komu sa nepodarilo prísť na predstavenie, ponúkam aspoň nadčasový text jednej autorskej piesne z tvorivej dielne Tomáša Pohorelca a už teraz sa teším na ďalšie divadelné predstavenie.

Tomáš Pohorelec

Utopická

Kde bolo, tam bolo, bol raz jeden štát,
v tom štáte každý mal každého rád
a ľudia z východu, západu, severu, či juhu
všetci mali v dušiach rozsvietenú dúhu.

V uliciach vídať bolo usmievavé tváre,
kresťania spievali si „hare krišna hare“
a v dobrej nálade mohli sa hneď pridať
budhisti, jehovisti, moslimovia, židia.

Éterom sa šírili len pozitívne zvesti,
každý mal rozum v hrsti, nie v zovretej pästi
a slniečkári, aj dezoláti
pri ristre s borovičkou vraveli si:

„Bratík mám ťa rád!“

Murári babrali sa s betónom a sadrou,
jadroví fyzici zas rozbíjali jadro,
básnici písali aké je krásne ľúbiť,
lekári liečili, politici plnili sľuby.

Kde bolo, tam bolo, mohol byť jeden kraj
svet naplnený láskou až po okraj.
To všetko mohlo sa celkom ľahko udiat...
Len by v tom svete nesmeli žiť ľudia.

Lenka Longauerová

Dobrovoľný hasičský zbor

Činnosť v prvom štvrtroku

Po dňoch, resp. mesiacoch, zameraných len na zásahovú činnosť a činnosti spojené s pomocou pri pandémie COVID-19, môžeme konečne zhodnotiť aj činnosť DHZ v iných oblastiach. V článku nehodnotíme činnosť Dobrovoľného hasičského zboru obce (DHZO), ktorý sa riadi svojimi pravidlami. To neznamena, že v hodnotenom období neboli zaznamenané výjazdy k mimoriadnym udalostiam zo strany DHZO, napr. k požiaru v lokalite osady Piesok (horela záhradná chata), resp. k lesným požiarom na Pršianskej terase, v Malachove, či Ľubietovej.

Fašiangy. Korene fašiangových zvykov siahajú do dávnej minulosti slovanských pohanských rituálov. Fašiangy boli odjakživa symbolom radosti, veselosti a hojnosti. Je to obdobie od Troch kráľov až do polnoci pred Popolcovou stredou. Nasleduje 40-dňový pôst až do Veľkého piatku. Ide o prechodné obdobie medzi zimou a jarou. Tradičné fašiangové oslavy, po čiastočnom uvoľnení pandemických opatrení, sme oslávili 26. februára 2022. V sobotu ráno sa účastníci fašiangov stretli v priestoroch hasičskej zbrojnice a rozdelili si svoje úlohy. Muzikanti si pripravili svoju techniku, automobily a aparatúru. Masky nahodili svoje „slávnostné róby“, navzá-

zábava predsa len bude. Všetkých na ňu už vopred srdečne pozývame a v dostatočnom predstihu dáme vedieť termín jej konania. V mene výboru DHZ Brusno chcem poďakovať všetkým, ktorí pomáhali s organizovaním fašiangov, samozrejme aj občanom za finančnú pomoc, ktorá bude využívaná pri dopĺňaní technických prostriedkov a výstroje na činnosť nášho zboru.

Výročná členská schôdza (VČS). Na výborových schôdzach v januári a vo februári sme pripravovali po dvoch rokoch aj výročnú členskú schôdzu DHZ, ktorá sa konala 6. marca 2022. Prerokovali sme na nej správy o činnosti, o hospodárení, správy kontrolnej a revíznej komisie za roky 2020 a 2021. Súčasťou schôdze boli aj voľby do orgánov DHZ – volili sme nový 15-členný výbor a 3-člennú kontrolnú a revíziu komisiu.

Výbor DHZ bude pracovať v zložení: František Ďuriančík, Ľuboš Hláčik, Tomáš Hláčik, Viliam Hláčik, Miroslav Hraško, Miroslav Chamko, Ján Kajda, Janka Kajdová, Imrich Kolpák st., Imrich Kolpák ml., Ivan Koválik, Martin Pančúška, Pavol Sáliš, Igor Švec a Andrej Zeman.

Kontrolná a revízna komisia bude pracovať v zložení: Ľubica Hrašková, Dagmar Srniaková a Ján Zázrivec.

Výročná členská schôdza zvolila delegáta na VVZ ÚZO DPO SR, ktoré sa bude konať 7. mája 2022 v Selciach. Navrhla tiež členov do výcvikového štábu, do preventívno-výchovnej komisie a do kontrolnej a revíznej komisie ÚZO DPO SR.

Schválili sme výšku členského príspevku na rok 2022 vo výške 5,- euro a pre hasičov, dožívajúcich sa 65 a viac rokov vo výške 2,- euro. Členom nad 65 rokov sme schválili zľavu 3,-euro pri zaplatení členských známok, zvyšok doplatí organizácia.

VČS schválila **plán hlavných úloh na rok 2022**, ktoré budú zamerané na tieto oblasti:

1. **Organizačná činnosť** – prijatie nových členov, ocenenie práce hasičov – jubilantov pri príležitosti Dňa hasičov a sv. Floriána, zapojenie sa do stráženia Božieho hrobu v dňoch 15. – 17. apríla, v mesiaci máj sa zúčastniť sv. omše na počesť svätého Floriána.
2. **Preventívno-výchovná činnosť** – zabezpečiť odvysielanie rozhlasových relácií v miestnom rozhlase za účelom výchovy občanov – predchádzanie vzniku požiarov a propagácia organizácie, jarné upratovanie a ochrana lesov; zimné vykurovacie obdobie – uverejniť články v čípkárskych zvestiach.
3. **V kultúrno-sportovej oblasti** – 21. mája sa zúčastniť súťaže vo varení čípkárskeho; v mesiaci október zabezpečiť akciu „Seniori medzi nami“.

jom sa povzbudili, spravili si spoločné foto a vybrali sa do ulíc obce. A mohla začať bujará zábava, fašiangový sprievod, uvoľnené spoločenské konvencie, bláznivé masky, vôňa smažených šišiek, pampúšikov a sladkých pokušení. Neleňovali ani tí, ktorí zostali „v pozadí“ a pripravovali stravu pre účastníkov. Po skončení sprievodu sa všetci účastníci vrátili do hasičskej zbrojnice, kde sa po dobre vykonanej práci podával maďarský guláš s knedľou, šišky, pampúšky, klobása, slanina a veľa iných dobrôt. Spoločne sme vyhodnotili akciu ako vydanú a stretnutie zakončili dohodou, že tradičná tanečná

4. V oblasti práce s mládežou – v súlade so smernicami hry Plameň zabezpečiť systematickú celoročnú prácu s mládežou, zúčastňovať sa územných súťaží Plameň; dňa 24. septembra zorganizovať jesenné kolo hry Plameň v Brusne; zúčastniť sa literárnej a výtvarnej súťaže (podľa aktuálnej ponuky DPO SR).

5. V oblasti akčieschopnosti dobrovoľného hasičského zboru – zúčastniť sa územnej hasičskej súťaže s najmenej jedným družstvom a v letných mesiacoch reprezentovať na okrskovej súťaži.

Diskusné príspevky boli zamerané na preventívno-výchovnú činnosť, spoluprácu s občanmi, účasť na preventívnych.

Týmto by som chcel vyzvať mladých hasičov na aktívnu účasť v previerkových kontrolných skupinách. Kritické slová boli vyslovené na vedúcich súťažných družstiev mužov a žien, lebo v minulom roku nezabezpečili súťažné družstvá na okrskovú súťaž v Pohronskom Bukovci ani na územnú súťaž DPO SR v Hronseku.

V roku 2022 budú vykonané preventívne protipožiarne kontroly v rodinných domoch na uliciach Brusnec, Pod Brezinkou, Pod Dubinkou, Pod Strážnou a tiež prebehne dokončenie preventívnych kontrol z roku 2021 – právnické osoby. Pri tejto príležitosti vyzývam všetkých členov DHZ, ktorí sú ochotní, aby sa v čo najväčšom počte zúčastnili na týchto kontrolách.

V prvom štvrtroku sme vyčistili priestory parkovania motorových vozidiel, čistili sme techniku, pripravovali palivové drevo. Vďaka patrí všetkým zúčastneným.

Rok 2022 je rok, v ktorom si pripomíname **100. výročie založenia zemskej hasičskej jednoty na Slovensku**. Po

vzniku Československej republiky, v roku 1918, bol založený Zväz dobrovoľného hasičstva Československa. Dobrovoľné hasičské zbory na území Slovenska zastrešovala Slovenská zemska hasičská jednota, založená v roku 1922 v Trenčíne. Prvá zmienka o založení hasičského zboru v Brusne, pod vedením veliteľa Mórica Machnera, je z roku 1894. V našich obciach sa naši predkovia zapojili do organizovaného dobrovoľného hasičstva v roku 1924, keď boli založené organizácie v oboch pôvodných obciach. Vo Svätom Ondreji nad Hronom bola organizácia zriadená 24. júna 1924, z podnetu vtedajšieho starostu obce Jána Bahúla. Jej prvým predsedom bol Ján Bahúl a veliteľom Jozef Brauček. V Brusne bola organizácia zriadená 1. júla 1924 a zásluhu na tom má Ondrej Lihan. Centrálné oslavy okrúhleho výročia sa budú konať v prvý augustový víkend v Trenčíne. Na oslavy srdečne pozývame členov DHZ.

Záverom by som chcel požiadať všetkých občanov, tak ako každý rok na jar, aby nemenili našu krásnu prírodu na spálenisko. Správajme sa k nej a v nej zodpovedne, lebo našu nezodpovednosť nám jedného dňa vráti aj s úrokmi.

Dovoľte mi, aby som všetkým občanom a ich rodinám, ako aj členom DHZ, v mene svojom a v mene výboru DHZ, z úprimného srdca poďakoval za priazeň, ktorú nám dlhé roky preukazujete. Prajem vám všetkým veľa zdravia, šťastia, vytrvalosti, aby ste sa domov k Vaším rodinám, priateľom, priateľkám a blízkym, vracali vždy zdraví.

Bohu na slávu, blížnemu na pomoc!

S úctou Viliam Hláčik, člen výboru DHZ

Vypaľovanie trávy

Vážení občania!

Po zime prichádza jarne obdobie, ktoré je spojené so zvýšeným rizikom požiarov, spôsobených neopatrnosťou pri spaľovaní odpadov v záhradách, nezodpovednom vypaľovaní trávy, teda nedodržaním opatrení, ustanovených v zákone o ochrane pred požiarmi.

Málokto si uvedomuje, že tieto aktivity priamo ohrozujú ľudské životy! Oheň v otvorenom priestore sa môže veľmi rýchlo vymknúť kontrole a spôsobiť škody na životoch, na majetku, v životnom prostredí, ale aj ekologické škody.

Podľa zákona o ochrane pred požiarmi sa občanom zakazuje:

- vypaľovať suchú trávu, porast, byliny a kríky,
- zakladať oheň na miestach, kde by sa mohol rozšíriť napr. na záhradkárské a chatové oblasti v blízkosti lesa, lúky,
- organizovať opekačky v lesných porastoch, mimo určených a vyznačených miest a pod.

Na predchádzanie vzniku požiarov v jarých mesiacoch a v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiarov počas dlhodobého suchého obdobia, je dôležité dodržiavať tieto základné opatrenia:

- **fajčiar si musí uvedomiť, že odhodením ohorku z cigarety môže spôsobiť v suchej trávě v jar-nom období, pre ktoré je charakteristický prudký vietor, vznik požiaru s obrovskými materiálnymi škodami,**
- pri výletoch v prírode musí každý rešpektovať označenie zákazu zakladania ohňa a ak sa niekto predsa len rozhodne založiť oheň, tak len vo vybudovaných ohniskách, ktoré sú zabezpečené proti jeho voľnému šíreniu,

- rodičia by nemali zabúdať na zodpovednosť za konanie svojich detí, ktoré sa napríklad hrajú v prírode so zápalkami bez ich dozoru.

Likvidácia požiarov je spojená s obrovskými finančnými nákladmi, mnohokrát je nevyhnutné hasenie pomocou leteckej techniky. Priame škody pri požiaroch sú vyčíslené na desiatky tisíc eur. Škody spôsobené uhytním rôzneho druhu hmyzu, plazov, drobného vtáctva a zničením chránených druhov rastlín zostávajú nevyčísliteľné.

Chcem požiadať všetkých občanov, aby boli zodpovední a nemenili našu krásnu prírodu na spálenisko. Každý, kto začína s vypaľovaním, sa správa nezodpovedne, bezohľadne a za porušenie zákona o ochrane pred požiarmi mu hrozí vysoká pokuta.

Viliam Hláčik, preventívár požiarnej ochrany obce Brusno

Turistický oddiel
ONDROBRUS

*Život je oveľa menej nepríjemný,
keď k tomu pridáte horský vzduch,
táborák a trochu pokoja v prírode.*

Brooke Hampton

*Dočkali sme sa, na dvere nám klopká jar, ovzdušie sa oteplieva,
pandemické opatrenia sa pomaličky uvoľňujú a nás, turistov,
to viac láka do prírody.*

13. 03. 2022 – Vyhliadková veža Horné Lazy

Na vyhliadkovú vežu do Brezna sme sa rozhodli ísť zo dňa na deň, keďže na víkend hlásili slnečné počasie. Rozposlali sme maily a určili si, v ktorom vlaku sa v nedeľu stretneme s našimi turistami z Banskej Bystrice. V Brezne na nás čakala Idka Fašková, ktorá nás túrou sprevádzala. Popri Kauflande sa dostávame k miestnemu smerovníku, ktorý nás zo začiatku lesom, potom mierne strmými lúkami, z ktorých už vidíme

Na rozhľadni

vežu, priviedol pod kopec Horné Lazy. Klukatým lesným chodníkom pokračujeme k vyhliadkovej veži. Dávame si pozor, lebo chodník je miestami ľadový. Po dobrej hodinke prichádzame k majestátnej, 39,6 m vysokej druhej najvyššej vyhliadkovej veži na Slovensku. Po 129-tich schodoch vychádzame na vrchol a kocháme sa krásnym 360-stupňovým výhľadom na Nízke Tatry, Horehronie, Muránsku planinu, Veporské vrchy a okolie Brezna. Po príchode na stanicu konštatujeme, že to bol pekný výlet a odporúčame ho všetkým, ktorí túto vyhliadku ešte nevideli.

27. 03. 2022 Vysoké Tatry: Starý Smokovec – Hrebienok (Ľadový Dóm) – Rajnerova chata – Zamkovského chata

Každoročne sa veľmi tešíme na túto našu už niekoľkokrát klasiku. Keďže minulý rok sme vymeškali pre pandemickú situáciu, dúfali sme, že sa prihlási plný autobus, nakoniec nás však išlo spolu len 23. V Starom Smokovci vystupujeme do zamračeného počasia, no nestrácame nádej, že kým príde na Hrebienok, ukáže sa slnko. Tento rok je na Hrebienku pod kupolou o priemere 25 m a výškou 12 m postavená Katedrála sv. Jakuba zo Santiaga de Compostela – jedno z najvýznamnejších pútnických miest na svete. Spolu s autorom

Rozhľadňa Horné Lazy

Ľadový Dóm

Adamom Bakošom sa na stavbe ľadového dómu podieľali sochárski umelci zo Slovenska, Česka, Ameriky. Na stavbu bolo použitých až 225 ton ľadu a celkovo 1880 ľadových blokov. Prezreli sme si katedrálu – bola nádherná, farebne podsvietená. Urobili sme mnoho fotiek a pokračovali ďalej na Rainerovu chatu (1 301 mnm). Cestou sa to už pomaly zapíňalo turistami a začalo svietiť slnko. Tatry sa nám ukazovali v plnej nádhre. Na Rainerke boli ešte pozostatky zo snehového Betlehema, ktorý na tejto najstaršej chate v Tatrách každoročne

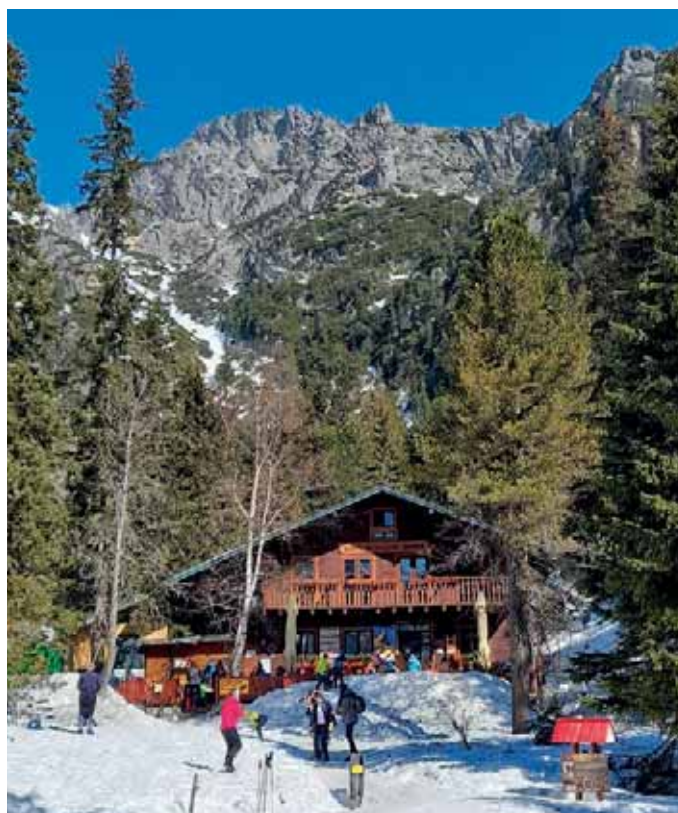
Pred vstupom do ľadového Dómu

Kalvária pri Starom Smokovci

Betlehem na Rainerovej chate

sczZamkovského chata

stavia chatár Peter Petras so synmi. Odtiaľto máme už len posledný cieľ: dôjsť popri Veľkom vodopáde na Zamkovského chatu (1 475m), ktorá leží na križovatke viacerých frekventovaných turistických trás. Tu sa všetci postupne stretávame, občerstvujeme a vraciame sa naspäť, dávajúc si cestou pozor, lebo tatranské chodníky sú ešte plné snehu a ľadu. Cestou z Hrebienka niektorí z nás odbočili pozrieť si najvyššie položenú Kalváriu v strednej Európe, ktorá vedie na Peknú

vyhlídku. Je to komplex 14-stich umeleckých diel profesionálnych slovenských a poľských umelcov, ktoré sú vyrobené prevažne z dreva, železa a skál. Stavať ju začali v roku 2010 a ukončená bola v roku 2015. Veríme, že tento rok bude na organizované podujatia priaznivejší a spoločne sa stretneme na túrach a poznávacích zájazdoch TO Ondrobrus.

Zuzana Kubusová

Po cestách i necestách

Svetová výstava EXPO 2020 Dubaj

Precestoval som viacero krajín a, priznám sa, nikdy som neplánoval cestu do arabského sveta. Vo februári sa však situácia zmenila. Pri rozhovore s kolegyňou z výboru Slovenskej spoločnosti povrchových úprav nám napadla myšlienka: „Neskúsime zorganizovať pracovnú cestu do Dubaja, kde 31. marca končí svetová výstava EXPO 2020?“ Keďže času bolo málo, v prvom momente mierne bláznivý nápad sa nakoniec ukázal ako výborný a realizovateľný. Oslovili sme členov spoločnosti a reakcia bola pozitívna. „Pokiaľ to zorganizujete, pôjdeme radi“ – bola reakcia dvanástich, spolu so mnou a manželkou vlastne štrnástich ľudí.

Najjednoduchšie a najrýchlejšie riešenie bolo osloviť spoľahlivé cestovné agentúry. Jednou z rozhodujúcich podmienok pre výber bolo poistenie cesty a cestujúcich aj pre prípad ochorenia na COVID-19, keďže v tom čase bol stav pandémie na Slovensku stále vážny. Vybrali sme cestovnú kanceláriu Satur (CK Satur), objednali spätné letenky, slušný hotel neďaleko stanice metra, dopravu mikrobused Bratislava – Schwechat a späť, letisko Dubaj – hotel a späť. Vstupenky na Expo sme nemuseli riešiť, pretože letecká spoločnosť Air Emirates mala v cene letenky aj voľnú vstupenku na výstavu, ďalší program počas pobytu bol na nás.

V piatok, 11. marca na poľudnie, sa celá skupina stretávame v Bratislave na dohodnutom mieste. Začala sa prvá etapa našej sedemdnňovej cesty. Vo Viedni na letisku Schwechat všetko prebehlo bez problémov. Letíme vzdušným obrom A 380-800. Milé prekvapenie nás čakalo na palube – náš sektor obsluhuje slovenská letuška. Päťhodinový let bol príjemný a bezproblémový. Pred poľnocou pristávame v Dubaji. Počas cesty som na monitore sledoval trasu nášho letu – Slovensko, Maďarsko, Rumunsko, Čierne more, Turecko, Irak, Arabský záliv, Dubaj. Na letisku nás čakal teplotný šok: ráno

Na druhý deň ráno o deviatej sme sa mali stretnúť s delegátkou, ktorá spolupracuje s CK Satur. Mali sme získať základné informácie a prípadnú ponuku čo všetko okrem výstavy stojí v Dubaji za našu pozornosť. Čakalo nás však nepríjemné prekvapenie, pretože delegátka o nás nič nevedela a už mala svoj program s inou skupinou. Sľúbila, že sa s nami stretne večer o deviatej v hoteli. Po krátkej porade sme sa všetci dohodli: je teplo, +38°C, podme na pláž. Mimochodom, taká teplota bola po celý čas nášho pobytu. Prostredníctvom hotela sme si zabezpečili mikrobused, ktorý nás odviezol na odporúčenú pláž a zabezpečil aj našu spätnú cestu do hotela.

V nedeľu ráno sme sa vydali prvýkrát metrom k výstavisku EXPO. Informácia bola, že nedeľu je v Dubaji prvým pracovným dňom týždňa, takže tam nebude nával návštevníkov. Ako sme neskôr zistili, od 1. januára sa to v Dubaji zmenilo, víkend je tu tak ako u nás – sobota a nedeľa. Nedeľa je čas na návštevy podujatí, takže na výstave bol skutočne nával, predovšetkým domácich. Pred vstupom nás čakala osobná prehládka podobná tej na letisku. Celý areál bol obrovský, rozdelený na niekoľko sektorov, každý podľa svojho hlavného zamerania. Nedá sa nespomenúť neuveriteľná architektúra niektorých pavilónov. Skutočne sa tu realizovali výborní architekti z celého sveta. Na začiatok sme chceli predovšetkým vidieť slovenský pavilón. Nebol problém ho nájsť, orientácia podľa mapy a internetu bola jednoduchá. Nachádzal sa v sektore „Mobility“. Stavebne nezaulal, ale obsah expozície bol výborný. Celé zameranie slovenskej expozície bolo perfektne zvládnuté – športové auto na vodíkový pohon, ľahký lietajúci automobil, ľahké lietadlo, tréner vrtulníka, robot, ktorý

Slovenské auto-lietadlo

sme poskytli na výskum Marsu... Okrem toho veľkoplošná prezentácia slovenskej prírody a pamiatok. Horšie to už bolo s možnosťou občerstvenia v reštaurácii. Okrem vysokých cien, ktoré tam boli normálne, sme natrafili na neochotnú obsluhu a navyše sa im aj minulo pivo... Na druhej strane, pri vystavovaných exponátoch boli veľmi milé a dobre informované hostesky.

Keďže pri takej vysokej teplote sme mali chuť na pivo, naša cesta viedla zo slovenského do českého pavilónu. Verili sme, že ten nesklame. A veru nesklamal. Ochotná obsluha, výborný Pilsner. Tu sme sa aj naobedovali, dali si jedlú tradičnej českej kuchyne, každý podľa svojej chuti. Obsah ich expozície ma, naopak, zas až tak nenadchol. To je však, samozrejme, len môj subjektívny názor.

V tento prvý deň sme navštívili ešte zopár pavilónov, pred ktorými nestáli nekonečné rady. Zaujal nás napríklad francúzsky a švédsky. Úplne sklamal brazílsky. Vybrali sme si niektoré, ktoré by sme chceli navštíviť ďalší deň, dúfajúc, že keď príde nedeľa, ešte pred nimi nebudú také obrovské rady. Predpokladali sme to aj preto, že bude pondelok,

Dubajská architektúra

bolo v Brusne -8°C, v noci v Dubaji +26°C. Šofér mikrobusedu odštartoval náš pobyt cestou nočným mestom do hotela v centre mesta.

a to je už skutočne pracovný deň. Náš predpoklad sa naplnil. Bez problémov sme zvládli návštevy pavilónov USA, Kolumbie, Saudskej Arábie, Indie, Číny a zopár ďalších. Mne sa asi najviac páčilo v pavilóne Indie, Saudskej Arábie a USA – mobilný robot, ktorý bol na Marse a skutočná raketa od Elona Muska, ktorá bola vo vesmíre. No a aký sme mali obed tentokrát? Samozrejme sme opäť zvolili návštevu českého pavilónu. Po obede sa areál začal zaplňať domácimi návštevníkmi v tradičných mužských dlhých bielych košeliach s arabskou šatkou na hlave, ženy boli zahalené v čiernom. Pre úplnosť

musím uviesť, že celú výstavu sme absolvovali individuálne, v malých skupinách, podľa záujmov jednotlivcov.

Ďalšie dni sme si vyplnili viac menej individuálne, alebo po malých skupinkách. Spoločne sme absolvovali prehliadku mesta, výstup na najvyššiu budovu sveta – Burj Khalifa (Burď Chalifa) vysokú 828 m, hrajúcu fontánu, akvárium v nákupnom centre, atď. No a nedá sa mi nespomenúť tamojšiu architektúru. Každá výšková budova je dielom iného architekta a majú tam nádherné metro. Mal som pocit, akoby som

Pred pavilónom Zem

Výhľad zo 125. poschodia Burj Khalifa

Dubajské múzeum

Ja a môj arabský známy Emdam

Stanica metra

sa ocitol vo svete sci-fi. Zážitkom bolo aj púštne safari. Náš sprievodca a zároveň šofér auta Emdam na moju vtipnú otázku, že za koľko tiav by som mohol vymeniť moju manželku, zakontroval svojou otázkou: „A ktorá to je?” Ja na to: „Tá blondína vzadu v aute.” Nasledovala otázka: „Koľko by si pýtal?” chcel vedieť. Ja na to: „Asi tri.” On na to: „Pýtaj päť!” Potom poznamenal: „Ale nerob to! S ťavou je v dnešnej dobe ešte viac starostí ako so ženou.”

Zaujímavé boli aj informácie o jeho rodine, o postavení v práci, sociálnom zabezpečení, postavení cudzincov v Dubaji, keďže on bol pôvodom Pakistanec. Určite budem dlho spomínať na tento, pre nás vzdialený svet s inou kultúrou, ľuďmi, neuveriteľným poriadkom a čistotou.

Na záver snád ešte spomeniem úplne bezproblémovú spiaťočnú cestu do Viedne, Bratislavy a poľnočný návrat domov. Posledný úsek autom som už absolvoval viac-menej po pamäti, unavený, ale plný zážitkov.

Jarná výstava ručných prác

Zimné a jarné obdobie, kedy nemáme až toľko práce vo dvoroch a záhradách, praje rôznym iným činnostiam, ktoré sa dajú robiť v interiéri aj počas dlhých zimných večerov, aj počas prvých jarných mesiacov, kým sa pôda i vzduch dostatočne neohrejú.

Mnohí tento čas využívajú (okrem pozerania TV, surfovania na počítači, či čítania kníh) aj na rôzne kutilské či ručné práce. Niektorí rád vyrezáva či vyrába niečo z dreva, vie si dokonca vyrobiť aj nejaký nábytok. Ženské ruky sa zas rady venujú ručným kreatívnym činnostiam, či už tým klasickejším, ktoré

sa naučili od svojich mám a starých mám – štrikovaniu, háčkovaniu, vyšívaniu rôznymi vzormi, paličkovaniu, výrobe kobercov zo zvyškov textílií, alebo aj tým menej tradičným, ale v súčasnosti čím ďalej tým populárnejším – výrobe šperkov z rôznych materiálov, výrobe sviečok, prerábke starých vecí na nové, maľbe na textil, sklo alebo drevo, výrobe obrázkov servítkovou technikou, zdobeniu kraslíc či výrobe rôznych ozdôb a darčkových predmetov. A práve prehliadke výsledkov takýchto kreatívnych činností bola po dlhšom čase opäť venovaná „Jarná výstava ručných prác“, ktorú zorganizovala Komisia školstva, kultúry a športu pri OZ v Brusne v dňoch 2. a 3. apríla 2022 v priestoroch zasadacej miestnosti v Miestnom kultúrnom stredisku (MKS).

Keďže počasie vonku bolo v ten víkend skôr uzimené a ufúkané, prišlo práve podujatiu tohto typu. Návštevníkov nakoniec možno nebolo tak veľa ako sa očakávalo, ale tí, čo cestu do MKS našli, boli určite spokojní. Videli veľa pekných vecí, ktoré nielenže potešili oko, ale boli aj užitočné, nositeľné a všetky rozhodne skrášlili a spríjemnili atmosféru v domácnostiach, v ktorých boli vyrobené, ale nielen v tých.

Ďakujeme všetkým, ktorí plody svojich šikovných rúk do MKS v prvý aprílový víkend priniesli: Margite Zázrivcovej, Elene Vaníkovej, Ľubici Pikulovej, Márii Živickej, Olge Valuškovovej, Ivane Zázrivcovej, Zuzane Kubusovej, Márii Kubusovej, Anke a Mariánovi Pejkovcom, Natalii Vorobiovej, Kataríne Šuchovej, Valérii Plškovej, Margaréte Majzelovej, Olge Hut'kovej,

Anne Ivicovej, Drahomíre a Martine Ološtiakovým, Zlatici Slabeciusovej a Márii Ďuriančíkovej. Ďakujeme, samozrejme, aj tým, ktorí sa na Jarnú výstavu ručných prác prišli pozrieť a snáď sa aj inšpirovať v rámci svojej vlastnej tvorivej činnosti.

Monika Zázrivcová

► Tešíme sa na vaše nápady!

Presne pred dvoma rokmi sme vám na našich stránkach predstavili Branislava Hudáka, autora brusnianskeho dreveného betlehema, ktorý nám v čase Vianoc krášli našu obec. Jánovi Vaníkovi vtedy v rozhovore povedal: „Ja som hubár. Rád chodím na huby a tak som si, už ani neviem kedy, vyrezal zopár veľkých hriebov, len tak, do záhrady pre potešenie. Keď to niekto u mňa videl a chcel, tak som mu vyrezal. Potom mi sused Dano povedal: Ved' vyrež dačo aj s tvárou.“ Tak sa Braňo, inšpirovaný nápadom pána starostu, dal do práce a pod jeho šikovnými rukami vyrástli (ako huby po daždi) nádherné hriebiky, ktoré budú osadené na našich lesných cestičkách. Verím, že vyčaria úsmev na tvári nielen deťom, ale každému milovníkovi prírody pri celoročných prechádzkach.

Pozor, títo krásavci nie sú jedlí! Dokonca si myslím, že by každý jeden mal mať svoje meno! Presne na túto úlohu potrebujeme vás, milí čitatelia.

Popustite uzdu svojej fantázii, zapojte seniorov, dospelých, tínedžerov, deti a vymyslíte mená týmto desiatim krásavcom.

Vaše návrhy očakávame v e-mailovej schránke Čipkárskych zvestí – zvesti.brusno@gmail.com, prípadne formou SMS-ky na číslo 0917 394 156 do 15. mája 2022.

Návrh musí obsahovať číslo hriebika, vymyslené meno hriebika a meno (kontakt) autora/autorky návrhu.

Vybrané návrhy zverejníme, mená budú napísané na samotných hriebikoch a autorov víťazných návrhov čaká sladká odmena. Šup, šup do vymýšľania :)

Lenka Longauerová

VK Pirane Brusno

Brusnianske Pirane si ešte musia počkať

Semifinálová séria play-off Niké extraligy medzi volejbalistkami VK Slávia EU Bratislava a VK Pirane Brusno sa hrala počas piatich zápasov a bola veľmi vyrovnaná.

Volejbalistky Slávie EU najskôr viedli 2 : 0, Pirane dorovnali na 2 : 2 a víťazným pre Sláviu bol až piaty zápas v domacom prostredí. Súboje víťaza dlhodobej časti so štvrtým tímom z Horehronia mali grády, ani jeden sa neskončil v troch odhratých setoch.

Časy, keď Bratislavčanky prešli sezónou hladko – bez jedinej prehry, sú už preč. Slávia EU pri každoročnom odlive veľkom ešte mladých hráčok za štúdiom či lepšími podmienkami do zahraničia, neustále začína akoby odznova, aj s pomocou legionárov. Napriek tomu dokázala, i keď s vypätím všetkých síl, obhájiť povest' klubu, ktorý v ére samostatnosti od roku 1993 ešte nikdy nechýbal v záverečných zápasoch o zlato. A to je skutočne (nielen v našom športe) výnimočné.

Brusnianske volejbalistky počas svojej trojročnej extraligovej existencie priniesli do volejbalovej vrcholovej ligy povestnú dravosť a energiu piraní, nápaditý marketing a skvelé fanúšikovské zázemie. Bodaj by takých klubov, najmä v týchto pre šport ťažkých a komplikovaných časoch, pribúdalo.

ktorá sa nešťastne zranila ešte pred play-off, práve v zápase s Piraňami.

Pirane, túžiace po bronze, musia vyhrať nad Novým Mescom nad Váhom. Veríme, že im pritom pomôžu bubny, trúbky, heligónka, zástavy a hlasivky ich fantastických fanúšikov.

Na slávistickú rutinu to však nakoniec v boji o finále nestačilo. Brusniansky si ešte musia trochu počkať. Dúfajme, že im chuť a herné nápady vydržia. Súperom bratislavských slávistiek o jubilejný dvadsiaty trón budú Nitranky, ktoré premenili na premiérovú finálovú účasť deviaty semifinálový pokus a dočkali sa odmeny za trpezlivosť. Žiaľ, finále si za Nitru nezahrá brusnianska odchovankyňa Viktória Krajčírová,

(pozn. red.: V čase uzávierky druhého čísla Čipkárskych zvestí sa brusnianske Pirane pripravovali na súboj o tretie miesto. Držíme im palce. O tom, ako to nakoniec dopadlo, sa dočítate v júlovom čísle.)

Lenka Longauerová

Stredoslovenská vodárenská
prevádzková spoločnosť, a.s.

SNAS
Reg. No. 24755-198

Číslo strany / počet strán : 1 / 2

Akreditované skúšobné metódy sú označené symbolom A,
neakreditované symbolom N, externé analytické služby - subodborníky sú označené symbolom S

Protokol o skúške č. 1535/2022

Číslo vzorky: 1535/2022

Názov a adresa laboratória : Odbor riadenia kvality - Laboratórium Banská Bystrica
Partizánska cesta 5
814 01 Banská Bystrica

Meno a adresa zákazníka : Závod 01 Banská Bystrica
Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.
Partizánska cesta 73 974 01 Banská Bystrica

Vzorku odobral : poverený pracovník laboratória
vzorka odobratá podľa Záznamu o odbere č. 1535/2022

Odbor vzorky : akreditovaný
Typ odberu : bodová vzorka

Dátum odberu / prevzatia vzorky / výkonu skúšky (od-do) :
15.02.2022 / 15.02.2022 / 15.02.2022 - 21.02.2022

Odborné miesto : Brusno - Obecný úrad

Matrica : pitná voda (spotrebná)

Č. objednávky : BB/2022

Tabuľka výsledkov skúšok

Ukazovateľ	Metóda stanovenia	Povolený limit	Výsledok	Neistota merania	Merná jednotka	Pozn.
Zákal	STN EN ISO 7027	5	<0,50	-	FNJ	A
Farba	STN EN ISO 7887	20	9,7	20%	mg/l	A
Rýchlosť vzduchu	STN EN 10523	5,5 - 9,5	8,00	5,1%	-	A
Vodivosť (20°C)	STN EN 27888	125	52,1	8%	mS/cm	A
Chemická spotreba kyslíka manganistanom	STN EN ISO 6467	3,0	<0,50	-	mg/l	A
Absorbancia (254 nm, 1 cm)	STN 757360	0,08	0,020	20%	-	A
Aminové látky	STN ISO 7150-1	0,5	<0,100	-	mg/l	A
Fenolové látky	STN EN ISO 10304-1	1,5	0,07	-	mg/l	N
Chloridy	STN EN ISO 10304-1	250	5,2	-	mg/l	N
Dusičnany	STN EN 26777	5,5	<0,020	-	mg/l	A
Dusičnany	STN EN ISO 10304-1	50	44,00	-	mg/l	N
Síran	STN EN ISO 10304-1	250	41,3	-	mg/l	N
Železo	STN ISO 6332	0,2	<0,050	-	mg/l	A
Mangan	STN EN ISO 17244-2:2017	50,0	<2,0	-	mg/l	N
Biochemická hodnota	STN EN ISO 9308-1:2015	0	0	-	KTJ/100ml	A
Koeficient bakteriálneho	STN EN ISO 9308-1:2015	0	0	-	KTJ/100ml	A
Enterokok	STN EN ISO 7899-2	0	0	-	KTJ/100ml	A

Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.
Partizánska cesta 5, 974 01 Banská Bystrica

Číslo strany / počet strán : 2 / 2
Číslo vzorky : 1535/2022

Ukazovateľ	Metóda stanovenia	Povolený limit	Výsledok	Neistota merania	Merná jednotka	Pozn.
Kultúrne mikrobiologické pri 22°C	STN EN ISO 6222	200	4	15%	KTJ/1ml	A
Kultúrne mikrobiologické pri 36°C	STN EN ISO 6222	50	1	-	KTJ/1ml	A
Cystridium perfringens	STN EN ISO 26461-2	0	0	-	KTJ/100ml	N
Väčšie baktérie (okrem bakterií s mangánovým mikroorganizmom)	STN 757711	0	0	-	jednako	A
Železo a mangánové baktérie	STN 757711	10	0	-	spokoj	A
Mikroorganizmy stanovené mikrobiologicky	STN 757711	0	0	-	jednako	A
Živé organizmy	STN 757711	0	0	-	jednako	A
Mŕtve organizmy	STN 757711	30	0	-	jednako	A
Božaropné baktérie	STN 757711	0	0	-	jednako	A
Acetobacter	STN 757712	10	1	50%	spokoj	A
Chlor	STN EN 1622	-	prírodná	-	-	N
Pach	STN EN 1622	-	bez zápachu	-	-	N
Teplota vody	STN 757375	-	9,9	-	°C	N
Vodný obsah	Kyvičkové testy	0,3	0,18	-	mg/l	N

Skúšobné laboratórium je akreditované SNAS, ktorý je signatárom EA MLA a ILAC MRA v oblasti akreditácie laboratória.
Vzorka bola odobratá podľa interného predpisu PP-01/2018.
Presnosť limitu je uvedená podľa vyhlášky MZ SR č. 21/2017 Z.z., ktorou sa stanovujú požiadavky o kvalite pitnej vody, programy monitorovania a manažmentu siete pri zabezpečovaní pitnej vody, v znení neskorších predpisov.

*príloha k prílohe pre spotrebnú

Výsledky:

- o Príloha sa vzťahuje len na predmet skúšky.
- o Príloha je súčasťou každej skúšky bez ohľadu na to, či sa vykonáva v akreditovanom laboratóriu.
- o Každá skúška akreditovaného poskytovateľa má byť podľa prílohy skúšky.
- o Výsledky skúšky sa vzťahujú na vzorku, ktorá bola prijatá do akreditovaného laboratória. Každá skúška akreditovaného poskytovateľa sa vykonáva podľa vyhlášky MZ SR č. 21/2017 Z.z., ktorou sa stanovujú požiadavky o kvalite pitnej vody, programy monitorovania a manažmentu siete pri zabezpečovaní pitnej vody, v znení neskorších predpisov.
- o Neistota merania výsledku je uvedená v tabuľke neistoty merania a koeficientom pokrytia k=2, zodpovedá jej normálnemu rozdeleniu k=2.
- o Neistota merania výsledku je uvedená v tabuľke neistoty merania a koeficientom pokrytia k=2, zodpovedá jej normálnemu rozdeleniu k=2.
- o V prípade akreditovaného odberu vzorky sa neistota merania a koeficient pokrytia k=2, zodpovedá jej normálnemu rozdeleniu k=2.

Za správnosť protokolu zodpovedajú :

STREDOSLOVENSKÁ VODÁRENSKÁ
PREVÁZKOVÁ SPOLOČNOSŤ
akciová spoločnosť
974 01 BANSKÁ BYSTRICA

Protokol o skúške schválil :

Dátum : 21.3.2022

Vedúca LBB

FO-018/08/02
Klasa : 57.04.011

Koniec protokolu.

FOTOVOLTAIKA

- ~ Chránime prírodu
- ~ Šetríme vaše peňaženky
- ~ Znižujeme vám účty za elektrinu na polovicu
- ~ Iba teraz nenávratná dotácia do 1500 eur
- ~ Montáž zdarma
- ~ Možné nulové vstupné náklady

Blížšie informácie:
0907 803 218